

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201282
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5621201282.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O. Y., nar. XX. XX. XXXX, U. Y., nar. XX. XX. XXXX a O. Y., nar. XX. XX. XXXX, prihlásené k trvalému pobytu I. C. XXX, okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom V.U. XXX/XX, I. T. XXX XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: J. U., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Y. XX, okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom V. XXX/XX, I. T. XXX XX a T. Y., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu I. C. XXX, okres Liptovský Mikuláš, v súčasnosti bytom L. XXXX/X, I. T., byt. č. XX, D. T. D., v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy styku a v konaní o výchovnom opatrení, takto

rozhodol:

I. 1. M e n í s a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020 zo dňa 14. júla 2020 v časti o úprave styku tak, že matka je oprávnená sť s maloletými deťmi O. Y., nar. XX. X. XXXX, U. Y., nar. XX. X. XXXX a O. Y., nar. XX. XX. XXXX každý pracovný piatok párneho kalendárneho týždňa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš v čase od 12.45 hod. do 14.00 hod.

2. Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletých detí v termíne určeného styku.

II. 1. Súd nariaďuje výchovné opatrenie a ukladá rodičom maloletých detí a maloletému O. Y., nar. XX. X. XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku, ktorým bolo uložené výchovné opatrenie zamerané na zlepšenie komunikácie medzi rodičmi a obnovu narušeného vzťahu medzi matkou a maloletým O. Y., nar. XX. X. XXXX, v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

2. Otec je povinný zabezpečiť prítomnosť maloletého O. Y., nar. XX. X. XXXX v termínoch určených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

III. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš je povinný podať súdu správu o priebehu výkonu výchovného opatrenia do 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o uložení výchovného opatrenia.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 12. 5. 2021 žiadala matka zmenu úpravy styku, aby sa mohla s deťmi stretávať vždy po 6 dní v mesiaci po dohode cez telefón alebo každý piatok

od 14.00 hod. do 17.00 hod. v meste bez prítomnosti otca. Návrh odôvodnila tým, že chce, aby deti chodili za ňou do Laziska na víkendy. Nechce, aby otec detí chodil za ňou a chce byť s deťmi sama. Otec deťom vymýva mozgy a deti sa s ňou nechcú rozprávať. Bojí sa, že na ňu zabudnú a stratí ich. Naposledy jej povedali, že im nechýba a najstarší jej povedal, že ju nechce vidieť. Otec deťom všetko dovolí, skáču mu po hlave. Staršiemu dovolí pozerieť v telefóne nevkusné veci, dlho sa hrať na mobile. Deti mrzko rozprávajú a majú to od otca. Deti pohadzuje k jej sestre a jej mame, ktoré s nimi chodia po doktoroch a nie otec. Deťom sa nevenuje, neučí sa s nimi a ani von nechodí. Povedal jej to najmladší O.. Pri deťoch bola vo februári, otec sa vyjadroval, že ide deťom tlačiť kaleráby do hlavy, že smrdí, že je opitá. Otec volal pánovi Y. (poznámka súdu: pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš), že O. ochorel asi od nej, lebo nemala test. Uvádzal, že ju videl piť s bezdomovcami čučo, jej priateľ smrdel a že ju podvádza, ale nemá o tom žiaden dôkaz. Chce byť s deťmi aj na Vianoce a veľké prázdniny.

2. Uznesením zo dňa 15. 11. 2021 sp. zn. 9P/29/2021 (číslo listu spisu, ďalej iba č. I. 103-104) súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine uložením povinnosti rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, referáte poradensko-psychologických služieb.

3. Súd vykonal pojednávania 30. 6. 2021 (v prítomnosti obidvoch rodičov), 22. 9. 2021 (v prítomnosti obidvoch rodičov detí), 15. 11. 2021 (v prítomnosti otca maloletých a v neprítomnosti matky, ktorá sa na pojednávanie neustanovila), 1. 12. 2021 (v prítomnosti otca maloletých detí a neprítomnosti matky, ktorá sa na pojednávanie neustanovila) a dňa 12. 1. 2022 (v prítomnosti obidvoch rodičov s tým, že matka na pojednávanie meškala, lebo zabudla na pojednávanie).

4. Matka vypovedala na pojednávaní 30. 6. 2021, že naposledy bola s deťmi vo februári u otca detí. Od 15. 7. 2021 bude mať s priateľom byt, ktorý vybavuje jej priateľ. Malo by ísť o dvojizbový byt. Ona žiadne liečenie nepotrebuje, je normálna. S deťmi sa chce stretávať. Deti sú zmanipulované. S deťmi sa mala stretnúť 25. 6. 2021. Dva dni predtým otcovi volala, ale nedvihol jej telefón a stretnutie sa neuskutočnilo. Potom sa mali stretnúť 13. 6. alebo 16. 6., ale ona na stretnutie neprišla, lebo otec nepripravil O. na stretnutie. Otec jej povedal, že O. by tam iba prišiel a hneď odišiel. Preto ona na stretnutie neprišla. Stretla by sa iba s dvomi deťmi a mala by sa tváriť, že je všetko OK. Pred pojednávacou miestnosťou neprišla k O., lebo prečo by mala chodiť ona za ním. Ona čakala, že O. príde a stisne ju. Na pojednávaní deklarovala, že je ochotná podrobiť sa programu organizovaného Centrom pre deti a rodiny. Ona z bytu O. nevyhodila, ale chcel sa stále hrať na telefóne, preto ho poslala, aby išiel vonku. Ona O. nezbila, len keď jej nadával a mrzko o nej rozprával, čo od malička počúval od otca, tak ho udrela. Na pojednávaní 22. 9. 2021 matka vypovedala, že býva v byte s priateľom. Od posledného pojednávania sa s deťmi nestretla. Otcovi detí písala cez Messenger. S úradom práce spolupracuje a keď potrebuje, zavolá pánovi Y.. Volala mu pred týždňom, lebo sa od posledného pojednávania nestretla s deťmi. S deťmi bola naposledy pred prvým pojednávaním. Stretnutie sa vtedy uskutočnilo v byte otca na Podbrezinách, kde bol prítomný aj otec detí. O. sa s ňou nechcel rozprávať, ale O. H. U. boli v pohode. Keď tam bola naposledy otec detí ju obchytával. K otcovi detí by sa vrátila, ale iba kvôli deťom. Otec detí jej navrhol sobáš. Tvrdil, že by sa zmenil, že si ju chce zobrať, ale popri tom má nejakú Ukrajinku. Ukazoval jej aj fotku a že jej pošle fotky zo svadby aj s deťmi, ktoré ju majú radi. Ona je ich matka a bude o ne bojovať. Písala na súd, aby ich získala do svojej starostlivosti. Psychiatricku už nenavštevuje, lebo jej povedala, že má prísť, iba ak sa bude cítiť horšie. Žiadne lieky neužíva. K psychologičke Dr. L. chodila ako dieťa a teraz tam chodia jej deti. Otec detí necháva v internátnej škole aj mesiac. Ona otcovi každý piatok píše, či sú deti doma a on jej hovorí, že nie sú. Na pojednávaní 12. 1. 2022 matka maloletých detí vypovedala, že jej partner ju nebije. Odišla od neho lebo, že sa pohádali. Kontakt s deťmi nemá. Otec detí jej neumožňuje stretávať sa s deťmi. Zbil ju otec detí. Ona si len chcela zobrať svoje veci. Ide hneď podať trestné oznámenie na otca detí, že ju udrel. Nie je normálne, že tri roky nemohla byť s deťmi, že je to tu podplatené. Inak jej to nepríde. Momentálne nikde nepracuje.

5. Otec vypovedal na pojednávaní 30. 6. 2021, že trikrát prišiel na stretnutie s deťmi a matka trikrát neprišla. Všetko to bolo v roku 2021. Presnejšie dátumy uviesť nevedel. Otec detí na pojednávaní 22. 9. 2021 vypovedal, že býva na Podbrezinách. Aktuálne pracoval ako strážnik na vrátnici s tým, že dva dni robí a dva dni je doma. Keď je v práci deti postráži jeho otec alebo stará matka z matkinej strany a niekedy brat matky detí. Matkin brat mu povedal, že matka telefonovala s deťmi a U. mu povedal, že mama mu povedala „Člupko vyjebaný, zdochni tam, kde si“. Učiteľky z Liptovského Jána MUDr. B. aj MUDr. L. mu povedali, že deti ako sú s ním sú inakšie, aj inak komunikujú. Zástupkyňa riaditeľky

školy v Liptovskom Jáne mu povedala, že bude kontaktovať sociálne, že by bolo najlepšie, aby ho deti s matkou nestretávali. Styk nemá význam vzhľadom na to, ako sa matka správa v telefóne. Poslala mu správu „Hovno“. Potom chcela, aby jej dal deti. Oznámil jej, že deti sú v škole. O. navštevuje 5. ročník Základnej školy B. L., U. 3. ročník a O. 2. ročník základnej školy v I. Y.. Všetky tri deti navštevujú neurológa a k psychiatrovi chodia U. H. O.. U. neužíva žiadne lieky. Psychiater znížil O. dávkovanie liekov, lebo je pokojnejší. O. mu povedal, že s mamou sa stretávať nechce, lebo ho oklamala. Najmladšie deti mu povedali, že nechcú ísť k mame a začali ju volať menom T. a nie mama. Aktuálne deti chodili domov každý piatok, lebo na internáte je veľa ústavných detí, aby sa nešírila corona. Na pojednávaní 15. 11. 2021 otec maloletých detí vypovedal, že po poslednom pojednávaní ho matka napadla, keď vyšli z budovy súdu v uličke pred súdom. Šklbala ho a ľudia sa obzerali. Deti sú od štvrtku doma. Vo štvrtok vyzdvihol z internátnej školy. V piatok boli na vyšetreniach a aj dnes (v deň pojednávania) so všetkými tromi deťmi ide na vyšetrenie k MUDr. L.. Od posledného pojednávania matka zavolała raz o 20.00 hod. a povedala mu, že chce deti. Potom mu volala, ale on už nedvíhal telefón. Mladšie deti sú na dvojtyždňových turnusoch v internátnej škole v I. Y. a najstarší je doma. Na pojednávaní 1. 12. 2021 otec maloletých detí vypovedal, že cez víkend telefonoval so starou matkou zo strany matky detí a ona mu povedala, že znovu býva na Lazisku. Sestra matky detí mu povedala, že mladšie deti jej povedali, že nechcú ísť k T. (matkinmu priateľovi). Matka detí mu pred dvomi dňami poslala správu SMS a na Messenger a pýtala sa, či by sa mohla vrátiť ku nemu a deťom. On jej na to nenapísal nič. Vyjadriť sa k tomu je pre neho ťažké. Ona mu doslovne napísala, či by nevybavil auto a neprišiel po ňu (do bytu k D.). Na pojednávaní 12. 1. 2022 otec maloletých detí vypovedal, že posledné dva dni bola matka detí u neho. Volala mu, aby po ňu prišiel, že ju D. zbil. Ukazovala mu modriny a aj jej mame. On bol po ňu. Dva dni bola doma, ale včera odišla znovu k D.. Mladšie deti boli v škole na internáte, doma bol iba O.. Keď matka prišla domov O. povedal, že jej odpustí, ale keď sa zbalila a odsťahovala, povedal, že ju už nechce ani vidieť. Keď sa matka detí balila, chcela brať aj veci, ktoré jej nepatria, čo jej nechcel dovoliť. Ona na neho zavolała policajtov a tým tvrdila, že ju udrel, ale chlapec mu dosvedčil, že ju neudrel. Polícia bola volaná včera (11. 1. 2022). Testiná ide podať trestné oznámenie na partnera matky detí. Matka včera chlapca odstrčila, že si udrel hlavu a chcela mu dať po pysku. Ona vtedy stála oproti nemu. Nadávala na jeho mamu, že je kurva. Ani mladšie deti už mamu nechcú, keď od nich utiekla. Je to zbytočné komplikovať. Aj policajti mu povedali, že je zbytočné volať ju naspäť a iba deťom hlavy mútiť. Matka má užívať tabletky, ale neužíva. Deti matke nedá do toho bytu, lebo videl v akom je stave. Nebolo tam žiadne jedlo, nemali si ako navariť. Bola tam iba jedna posteľ, nebol tam nábytok. Povedali mu, že jedlo im nosia susedia, čo sú cigáni. Matka detí, mu hovorila, že ona sa D. bojí. Ukazovala mu modriny, ale keď jej D. zavolał a sľúbil, že jej už nič neurobí, tak sa k nemu hneď vrátila. Medzi 2. a 3. januárom 2022 mu matka volala, aby po ňu prišiel. Vtedy bola tiež u neho doma. Zdržala sa jeden deň. Ona mu povedala, že ju D. bil a kopal a ukazovala mu aj modriny. Jemu volal aj D., aby si prišiel po T., že jej šibe, lebo inak zavolał policajtov. Povedal mu, že chcela vyskočiť z obloka. Pamätá si to presne, lebo v tú nedeľu išiel zaniest deti do Jána. On momentálne nepracuje, ale od februára ide znovu pracovať na salaš do Veternej Poruby. Tam by mohol bývať aj s deťmi. Po deti chodieval do školy do Liptovského Jána v piatky autom o 12.30 so švagrovým synom alebo autobusom o 13.10 hod. Hovoril s učiteľkou a nevedela uviesť akým spôsobom budú púšťať deti, keďže sa boja rozširovania covidu.

6. Maloletý O. Y. vypovedal na pojednávaní (30. 6. 2021), že asi by sa nešiel stretávať s mamou. Mama ich oklamala. Povedala, že sa vráti, ale nevrátila sa. Nevedel uviesť kedy mamu videl naposledy. Uviedol, že mama mu dala facku, kričala do neho a vyhnala ho z bytu, že má ísť von. To bolo dávno. Oco mu facku a ani po zadku nikdy nedal. On mu povie, že toto viac nerob. Ani bratia nechcú ísť ku mame. Vie to, lebo keď boli u doktora prišla tam mama a U. H. O. povedali, že k nej nechcú ísť. Maloletý opakovane odmietal styk s matkou. Súd mladšie deti U. Y. a O. Y. nevypočúval. Maloletý U. H. O. boli vypočúvané na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 14. 7. 2020 v konaní sp. zn. 1P/13/2020, ale výsluch bol vykonaný iba v obmedzenom rozsahu, keďže deti vzhľadom na vek a mentálny postih komunikovali so sudkyňou v obmedzenom rozsahu.

7. Okrem výsluchu účastníkov súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/13/2020. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladením na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné.

8. Čl. 5 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej iba ZR) Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého

dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

§ 24 ZR (4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

§ 26 ZR Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

§ 37 ZR (1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. (2) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. (4) Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo porúčnikovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť. (7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. (8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

9. Naposledy bolo o výkone rodičovských práv a povinností rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 14. júla 2020 sp. zn. 1P/13/2020, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti O. Y., U. Y. a O. Y. zverené do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Matka sa zaviazala prispievať na výživu každého z maloletých detí minimálnym výživným podľa § 62 ods. 3 zákona 36/2005 Z. z. o rodine v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do každého 15 dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám otca, počnúc od 1. 7. 2020. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletými deťmi v detskom kútiku v obchodnom centre Stop Shop v Liptovskom Mikuláši, každý nepárny piatok v čase od 12.20 do 14.20 hod. Otec sa zaviazal deti na stretnutie s matkou pripraviť a stretnutie matke umožniť. Maloletý O. Y. bol vypočutý v konaní sp. zn. 1P/13/2020 na pojednávaní dňa 14. 7. 2020 a už vtedy vypovedal, že ku mame nechce ísť ani na návštevu. Vyjadroval sa, že mama sa fláka s chlapmi a chodila s nimi do bytu vtedy, keď ocino nebol doma. Vtedy ho vyhodili z bytu. Povedali mu „Prosím ťa, môžeš ísť von“ Vie, že mama býva na Lazisku, nebol ju tam navštíviť a ani nechce.

Maloletý U. Y. na otázku sudkyne, či sa chce stretávať s mamou, iba krútil hlavou. Výsluch maloletého O. Y. nebol možný.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš priebežne spisoval úradné záznamy zachytávajúce najmä oznámenia rodičov, ktoré svedčia o úrovni komunikácie o problémoch v rodine. Dňa 7. 8. 2020 na základe oznámenia otca maloletých detí, že matka mu pri telefonickom rozhovore vulgárne nadáva, útočí na neho, žiada k telefónu deti, ktoré s ňou nechcú telefonovať. Posiela mu vulgárne SMS - ky. Otcovi sa vyhráža priateľ matky P. D.. Vyhrážajú sa aj otcovej priateľke. Stretnutie detí s matkou 31. 7. 2020 prebehlo. Matka deťom nič nekúpila. Matka neplatí výživné. Matka sa pred otcem mala vyjadriť, že sa detí vzdá a nejaké si adoptuje. Matka maloletých detí uviedla celý čas je doma v Lazisku. Priateľ rieši začínajúce podnikanie. Chce sa stretnúť s deťmi a zobrať ich na kolotoče. Ak otec detí do mesta nepríde, pôjde s priateľom taxíkom po deti ona. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš do záznamu uviedol, že komunikácia s matkou a jej priateľom je náročná, neberú ohľad na súdne rozhodnutia a rodičovskú dohodu. Deti boli u matkinej sestry, matka s rodinou nekomunikuje a má narušené vzťahy so sestrou, ktorá drží stranu otcovi detí. Dňa 28. 8. 2020 na základe oznámenia matky maloletých detí, ktorá uviedla, že nesúhlasí, aby deti išli na dva mesiace do škôlky. Tvrdila, že s deťmi sa stretáva každý druhý piatok. Švagriná jej povedala, že videla otca detí s deťmi v krčme na stanici. Výživné by mu platila, ale nie na to, aby chodil po krčmách. Na poslednom stretnutí dala deťom 10 eur a kúpili si hračky. Matka tvrdila, že otec bije O.. Otec na U. nedal pozor a rozbil si hlavu, preto s ním bol na chirurgii. Otec chodí po krčmách. Žiada, aby otec deťom zakázal mobilné telefóny, lebo je to nebezpečné kvôli aplikácii tik tok, o čom čítala. S deťmi je v telefonickom kontakte. Raz jej povedia, že sa s ňou nechcú stretnúť, ale keď sa stretnú tak sa chcú stretnúť. Otec využíva pomoc všetkých známych a tvári sa, že deťom všetko kupuje. Dňa 7. 10. 2020 na základe telefonického oznámenia matky detí, že nemá žiadne informácie o deťoch, ani sa s nimi nestretáva podľa rozsudku. Otec jej deti k telefónu nedáva a ani na messenger. Žiadala o prešetrenie pomerov u otca. Vyživovaciu povinnosť si neplní a nechce dávať peniaze otcovi, ktorý ich prepája v krčme. V byte u otca má stále svoje veci. Dňa 19. 10. 2020 na základe osobného oznámenia otca detí, že rieši neplnenie vyživovacej povinnosti matkou cez súdneho exekútora. Deti sa s matkou nestretávajú. Komunikácia s matkou je narušená. Nevie sa na ničom dohodnúť. Matka vulgárne útočí na otca. Matka detí uviedla, že sa jej nepáči, že O. je pri jej matke v Liptovskom Ondreji a nie pri sestre na Podbrezinách. Nepáči sa jej, že U. H. O. sú na mesačných pobytoch v Liptovskom Jáne a ona sa s nimi nemá ako stretnúť. U. pohrýzol pes a v lete bol na chirurgii, lebo mu zašívajú rozbitú hlavu po páde. Bolo to vtedy, keď otca videli s deťmi v krčme na stanici v Liptovskom Mikuláši. Dňa 20. 11. 2020 na základe telefonických informácií od otca maloletých detí, ktorý oznámil, že matka detí volala, že chce vidieť deti. Otcovi detí nadávala. O. H. U. sú na internáte v Liptovskom Jáne na dvojtýždňových pobytoch. O. je pri starom otcovi z otcovej strany na Podbrezinách. Riadne navštevuje školu. Cez víkendy chodí k starej matke zo strany matky do Liptovského Ondreja. Deti absolvujú vyšetrenie u psychiatra MUDr. B.. Príbuzní mu so starostlivosťou o deti pomáhajú, lebo s tým súhlasia, on ich nenúti. Je pripravený zabezpečiť stretnutie matky s deťmi v Stop Shope, ale ona o to nemala záujem. S matkou sa mu nedá komunikovať, lebo sa to končí nadávkami a vyhrážkami. Matka bola kontaktovaná telefonicky a uviedla, že má dohodnutý rozhovor s deťmi o 15.30 hod., chce sa s nimi stretnúť a zobrať ich na prechádzku. Kúpila im balík, chce im ho odovzdať na Mikuláša. Otec deťom vymýva mozgy, učí ich somariny. Deti sú stále na telefóne. Otec sa pred deťmi vyjadruje vulgárne. Keď bol O. pri mame, tak zakročil jej brat a O. s ňou telefonoval. Vedú sa proti nej exekúcie na výživné. Otec výživné nemiňa na deti, lebo všetky veci má od kamarátov. V materskej škole internátnej bolo overené, či matka telefonicky kontaktuje materskú školu. Pracovníčka materskej školy uviedla, že s matkou sa dohodla na telefonickom hovore o 15.30, ale matka nevolala. Matka svojimi telefonátmi narúša vyučovací proces, domáha sa detí cez vyučovanie a deti sú z nej rozhodené. Dňa 11. 1. 2021, keďže 30. 12. 2020 prišlo anonymné podanie o zanedbávaní starostlivosti o maloleté deti. 31. 12. 2020 sa úrad spojil s otcem detí, ktorý uviedol, že anonym napísala matka detí, ktorá mu posiela vulgárne SMS a vyhráža sa mu. On riadne zabezpečuje starostlivosť deťom, pracuje v Agrii. Keď je v práci tak pri deťoch je jeho otec alebo stará matka zo strany matky alebo ich teda. Deti nebývajú samé. Stravu im pripravuje deň vopred a denne nosí plnotučné mlieko z družstva. Deti majú všetko čo potrebujú. Matke ich nedáva, lebo býva v nevyhovujúcich podmienkach a deti tam nechcú ísť. Dňa 1. 12. 2020 na základe oznámenia matky detí, že 28. 11. 2020 a 30. 11. 2020 navštívila deti v mieste bydliska otca vo večerných hodinách. Deti už spali, ale otec ich zobudil. Odovzdala im mikulášsky balíček. Podľa nej mal otec vypité. Otec sa voči nej nesprával dobre. Matka poukázala na to, že deti ju oslovujú T. a nie mama. Dňa 11. 1. 2021 na základe telefonického hovoru s triednou učiteľkou maloletého O. Y.. V tom čase bol O. u starej matky v Liptovskom Ondreji. Spoluprácu s otcem označila za problematickejšiu, lebo doma

nemá počítač. Preto bola potrebná dohoda o forme vyučovania maloletého O., ktorá prebieha dištančnou formou. Maloletý má pravidelnú školskú dochádzku, vymeškané hodiny má riadne ospravedlnené, do školy chodil čisto oblečený, mal desiatu, navštevoval školský klub, kde si vypracovával úlohy. Školské pomôcky nemal, ale zošity a obaly mu kupovala v rámci pomoci škola. O. absolvoval týždeň školy v prírode, ktoré náklady uhradili sponzori. Maloletý O. G.obí, čo môže, ale učivo nezvláda a je mu to ľúto. Domáca príprava je slabá, lebo otec mu s ňou nedokáže pomôcť. Spolieha sa na pomoc asistenta. O. dosahuje priemerné až podpriemerné vyučovacie výsledky. O. ju rešpektuje, nie je zlý, ale na iných hodinách u iných učiteľov povystrája. Otec sa rodičovského združenia zúčastnil, ale nie je si istý, či všetkému, čo mu vysvetlila, rozumel. V prípade potreby sa s ním dá telefonicky skontaktovať. Matka sa o maloletom O. vôbec neinformuje. Dňa 9. 2. 2021 na základe oznámenia otca, že 8. 2. 2021 bola matka navštíviť deti a zobrať si veci. Vtedy na neho slovne (vulgárne) útočila, nadávala celej jeho rodine a vyhrážala sa v prítomnosti maloletých detí. Matka bola špinavá a smrdela. Deťom sľubovala, že im kúpi hračky. Maloletý O. bol z návštevy matky rozrušený a O. odmietol stretnutie s matkou a bol vo vedľajšej miestnosti v izbe. Otcovi sa matka zdala pod vplyvom alkoholu. Mala by brať lieky proti epilepsii. Dňa 18. 2. 2021 na základe telefonického rozhovoru s matkou, že stretnutie s deťmi na Podbrezinách sa skončilo hádkou s otcom detí, preto z bytu sama odišla. Bola so U. H. O.. O. sa vyjadril, že s ňou pôjde bývať. V byte bol nejaký muž, ktorý sa tam správal ako doma, hoci otec tvrdil, že je tam iba na návšteve. Šúlal si tam cigarety. Ona hádky nevyvoláva, ani sa otcovi nevyhráža, iba sa chce stretnúť s deťmi. Poprela používanie alkoholických nápojov. Potvrdila, že je epileptička a používanie alkoholických nápojov by v nej mohlo vyvolať epileptická záchvat. Záznam 2021/77825 (č. I. 5-6), na základe vykonaných telefonických hovorov s rodičmi maloletých detí. Obaja rodičia sa navzájom obviňujú, že vymývajú deťom mozog. Obaja rodičia sa vzájomne obviňujú z vyhrážania. Matka sa s deťmi chce stretávať aj cez víkendy, hoci nemá vytvorené podmienky (v mieste vtedajšieho bydliska v Lazisku). Otec uvádza, že matka pije alkohol aj s priateľom P.Í. D.. Matka uviedla, že výživné neplatí, lebo otec peniaze neminie na deti a u neho v byte býva feťák a bezdomovec, ktorý pije s otcom. S matkou nekomunikujú ani jej mama, sestra a brat, ktorí sú na strane otca detí a pomáhajú mu. Matka to hodnotí tak, že otec sa o deti nestará a O. je skoro stále pri starej matke v Liptovskom Ondreji. Uviedla, že má predstavu o styku takú, že otec deti privezie na Lazisko na víkend. V nedeľu ich ona zavezie do Liptovského Jána. Uviedla, že si uvedomuje, že O. sa nepodarí presvedčiť, aby išiel ku nej. Dňa 20. 1. 2021 na základe telefonického hovoru s otcom ktorý uviedol, že matka deťom v telefonickom kontakte tlačí kaleráby do hlavy, že ide mať nové bývanie a deti pôjdu bývať k nej. Deti sú z toho rozhodené. Potom si s nimi nevedia dať rady on a ani v škôlke. On matke detí nedvíha telefón, lebo mu nadáva. Matka zvykne volať v neskorých večerných hodinách, keď deti spia. Pri osobnom stretnutí nadáva matka aj pred deťmi. Otec nechce, aby ho matka navštevovala na Podbrezinách pre súčasnú pandemickú situáciu. V byte s nimi žije starý otec detí, ktorý je ohrozená skupina. Otec bol upozornený, aby deti oslovovali matku mama a nie T.. Matka im uviedla, že keď otec telefonuje s deťmi, tak im podsúva odpovede. Chce podať návrh na zmenu rozhodnutia súdu. Má informáciu, že O. je od Vianoc pri starej matke a matkin brat jej vykrikuje, že je to na starú matku veľa, keď sa stará o O..

11. Z plánov sociálnej práce s dieťaťom a rodinou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 22. 6. 2018 bolo zistené, že rodičia s maloletými deťmi žili v spoločnej domácnosti do 12. 4. 2018. Od 13. 4. 2018 bola matka s deťmi na dobrovoľnom pobyte v CSS Anima - Palkovo centrum. Od 13. 4. 2018 do 18. 4. 2018 bola matka detí hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu v Liptovskom Mikuláši. Od 13. 4. 2018 do 11. 6. 2018 bol maloletý O. umiestnený v krízovom stredisku a následne pri matke. Maloletý U. a maloletý O. navštevujú Špeciálnu školu N. P. I. Y. v dvojtyždňových intervaloch. Maloletý O. navštevuje prvý ročník základnej školy Y. W. na L.. Otec je zamestnaný ako pastier hovädzieho dobytku. Matka je ne predĺženej rodičovskej dovolenke. Matka je dispenzarizovaná v neurologickej ambulancii a psychiatrickej ambulancii. Lieči sa na epilepsiu. Maloleté deti navštevujú neurologickú ambulanciu, psychologickú ambulanciu, očnú ambulanciu, imuno-alergiológickú ambulanciu (O. H. U.), psychiatrickú ambulanciu (O.), endokrinologickú ambulanciu (O.). O. je na medikamentóznej liečbe. Finančná situácia rodiny je nepriaznivá a rodičia nie sú schopní zodpovedne hospodáriť s finančnými prostriedkami. Potreby detí sú zabezpečované v rámci možnosti rodiny. Rodičovská komunikácia je dlhodobou problémová. Vzťah rodičov je plný konfliktov, čo vyústilo k odchodu matky s deťmi do zariadenia núdzového bývania. Rodičia majú nových partnerov. Z pozorovania pracovníkov zariadenia núdzového bývania, kde bola matka s deťmi umiestnená, vyplynulo, že nie je schopná samostatne fungovať a starať sa o deti. Potrebuje asistenciu a neustálu kontrolu. Prípadová konferencia sa uskutočnila 20. 6. 2018. Stretnutie sa vtedy uzavrelo s tým, že deti ostanú s matkou v krízovom centre a otec bude mať možnosť ich návštev.

12. Zo správy vyhodnotenia plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou za obdobie júl 2019 až októbra 2019 zo dňa 14. 6. 2019 a dodatku k plánu sociálnej práce zo dňa 14. 10. 2019 a plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou za obdobie január až jún 2020 súd zistil, že 23. 10. 2019 boli prešetrené pomery matky na I. Č.. XX, kde matka žila so svojim priateľom v staršom rodinnom dome a s príbuznými jej priateľa T. D.. Domácnosť bola vyhodnotená ako nevyhovujúca na krátkodobé pobyty detí v tomto prostredí. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 24. 11. 2019 opatrenie nespĺnilo svoj účel a v rodine je naďalej potrebné pracovať v oblasti posilnenia rodičovských kompetencií. Starostlivosť o deti zabezpečoval v tom čase otec maloletých detí s pomocou starej matky zo strany matky detí a matkinej sestry. Matka sa s deťmi stretáva, ale komunikácia je konfliktná a odmieta sa vrátiť do spoločnej domácnosti. Zo správ Základnej školy Y. W. H. Špeciálnej základnej školy U. T. Š. N. P. I. Y. neboli zistené nedostatky starostlivosti o maloleté deti (ktorú im v tom čase zabezpečoval otec).

13. Zo zápisnice z prípadovej konferencie konanej dňa 30. 1. 2020 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš súd zistil, že matka žije s priateľom P. D. na I.. Otec žije s deťmi v byte na L.h. Otec platí deťom stravu a ubytovanie v škôlke. Matka v tom čase na výživu detí žiadnym spôsobom neprispievala. Matka to odôvodnila tým, že deťom kupuje, čo potrebujú. So starostlivosťou o deti otcovi pomáha stará matka zo strany matky a matkina sestra. V starostlivosti otca sú deti čisté a nie sú rozhodené. Matka uviedla, že sa nepodrobuje psychiatrickej liečbe, ale navštevuje neurologickú ambulanciu a berie lieky.

14. Na základe rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 10. 2. 2017 (č. I. 16-19) je osobitným príjemcom na výplatu prídavkov na deti a rodičovského príspevku obec Liptovský Ondrej.

15. Zo zápisnice zo stretnutia rodinného kruhu 15. 6. 2021 súd zistil, že matka slovne útočila na otca, uviedla, že otec deti necháva niekedy v Liptovskom Jáne celý mesiac. Obviňovala otca z vymývania mozgu deťom, že deti nahovára proti nej. Nechce, aby ju deti oslovovali menom, chce aby ju oslovovali „mama“. Chce mať deti celý víkend od piatku. Býva s priateľom v domčeku - mobilnom stánku, v ktorom jej priateľ býval keď pásol ovce. Otec uviedol, že O. na stretnutie s matkou nechce ísť, odmieta sa s ňou stretnúť, hanbí sa za ňu. Keď O. povedal, že pôjde za mamou, on to opakovane odmietal. Matka uviedla, že na stretnutí trvá, nezaujímajú ju, kto si čo myslí, čo hovorí. Obvinila otca, že manipuluje a nahovára O. proti nej. V priebehu stretnutia dochádzalo k slovným útokom zo strany obidvoch rodičov, nedokázali sa vzájomne počúvať, vzájomne sa obviňovali. Bolo potrebné zasahovať do konfliktnéj komunikácie a usmerňovaní. Rodičom bolo navrhnuté absolvovanie programu v Centre pre deti a rodiny so zameraním na podporu riešenia sociálnych, výchovných a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch. Otec uviedol, že by sa programu zúčastnil. Matka ponuku odmietla.

16. Podľa správy kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov v rodine zo dňa 28. 6. 2021 (č. I. 43), sú pomery matky na I. XX nezmenené od posledného konania v roku 2020. Matka žije s priateľom T. D. v staršom rodinnom dome. Ide o drevenicu s dvomi izbami, chodbou, kuchyňou bez WC a kúpeľne. WC je suché (vonku). Domácnosť je napojená na elektriku. Prívod vody je v kuchyni cez umývadlo. Vykurovanie je zabezpečené pecou na pevné palivo. Domácnosť má nízky hygienický štandard. V izbách je neporiadok. Kuchyňa bola uprataná. Prostredie je nepodnetné a nevhodné na výchovu detí. Nie je vhodné, aby deti matku v takomto prostredí navštevovali. Nie sú tam žiadne lôžka a priestor na hru. V domácnosti žije strýko priateľa matky a brat s družkou. Rodina má v obci pochybnú povesť. Matka s priateľom neúspešne hľadá vhodnejšie bývanie. Matka poberá invalidný dôchodok 224 eur. Matka výživné neplatí. Matka nie je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie. Otec žije s deťmi v trojizbovom byte na ulici V. XXX/XX P. I. T.. Byt je prispôbovaný potrebám detí. Otec je zamestnaný ako robotník v poľnohospodárskom družstve Agria v Liptovskom Ondreji. Deti sú zdravé, absolvujú kontroly u MUDr. B. (detský psychiater), u MUDr. L. (detský neurológ) a alergiológičky MUDr. T.. Starostlivosť o deti zabezpečuje otec, ktorému pomáha širšia rodina. O. ukončil 4. ročník Základnej školy B. L.. Maloletý O. a U. navštevujú týždňové alebo dvojtýždňové pobyty v Špeciálnej materskej základnej škole N.O. P. I. Y.. Rodičia medzi sebou nekomunikujú a ak komunikujú, dochádza u nich ku konfliktom a vzájomným obvineniam. Stretnutia matky s deťmi prebiehajú sporadicky. Dôvodom bola aj pandémia corona vírusu, v tom čase bol detský kútik v Stop Shope uzavretý. Otec umožnil niekoľko stretnutí matke s deťmi v domácom prostredí u otca. Na týchto stretnutiach dochádzalo k hádkam rodičov, čoho svedkom boli aj deti. Chlapci po uvoľnení opatrení začali odmietať stretnutia s matkou, najmä O.s. Z dôvodu

pracovných povinností otca, opätovného otvorenia škôl sú stretnutia každý druhý piatok od 12.20 do 14.20 ťažko realizovateľné. Odporučili zmenu stretávania detí s matkou počas víkendov bez možnosti prespatia detí u matky, pokiaľ matka neupraví svoje pomery. Zvažujú uloženie výchovného opatrenia - povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb v počte 5 individuálnych sedení pre matku, 5 individuálnych stretnutí pre otca, 5 spoločných stretnutí matky aj otca. Matka na stretnutí rodinného kruhu ponúknutú možnosť odporúčania rodiny na riešenie konfliktnej komunikácie príslušným programom Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok odmietla.

17. Matka predložila súdu nájmnú zmluvu č. 18 uzavretú dňa 12. 7. 2021 medzi prenajímateľom obchodnou spoločnosťou VIRDE SLOVAKIA, s.r.o. a nájomcom T. D., bytom I. XX, nar. 1. 1. 1993 (č. I. 58-64), ktorej predmetom je nájom bytu č. 18 na treťom poschodí apartmánového domu súpisné číslo XXXX na ulici L. v I. T..

18. Súd sa oboznámil s fotodokumentáciou predmetného bytu zabezpečenou kolíznym opatrovníkom (č. I. 72-83), z ktorej je zrejmé, že ide o čiastočne zariadený byt, v čistom a dobrom stave.

19. Psychiatricka MUDr. Q. L. na výzvu súdu oznámila, že matka detí bola vyšetrená v ambulancii prvýkrát 30. 4. 2018, následne 19. 6. 2018, 11. 10. 2018 a 18. 2. 2019. Matka detí bola motivovaná snahou o možnú invalidizáciu z dôvodu duševnej poruchy. Na posledné vyšetrenie 10. 2. 2021 bola odoslaná všeobecným lekárom, keďže požiadala o preukaz ZŤP. Diagnosticky sa u nej jedná o organicky podmienenú poruchu osobnosti a správania. Psychofarmaká jej neboli doporučené. Matka má pravidelne užívať antiepileptiká a dodržiavať abstinenciu od alkoholu (č. I. 92).

20. Psychologička PhDr. W. L. na výzvu súdu oznámila, že matka detí bola v dispenzárnej starostlivosti od roku 2002 do roku 2014 z dôvodu zdravotných problémov - epilepsie a návštevy špeciálnej školy. Vo februári 2019 bola v ambulancii vyšetrená na žiadosť psychiatra. Odvtedy ambulanciu nenavštevuje. Chodievala na vyšetrenia s deťmi v čase keď žila v spoločnej domácnosti s otcom detí naposledy v roku 2017 (č. I. 93).

21. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 2. 11. 2021 (č. I. 96) súd zistil, že obidvaja rodičia na pojednávaní 22. 9. 2021 vyjadrili súhlas so spoluprácou Centrom pre deti a rodiny Liptovský Hrádok v rámci vybraného vhodného programu na zlepšenie vzájomnej komunikácie. Dňa 14. 10. 2021 vydalo oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately odporúčanie na elimináciu rodičovského konfliktu - odborné metódy práce na úpravu rodiny a sociálnych pomerov dieťaťa. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok kontaktovalo rodičov za účelom dohodnutia spolupráce. Rodičia so spoluprácou nesúhlasili a dohodu nepodpísali. Otec sa vyjadril, že sa nechce s matkou detí stretávať, lebo sa mu vyhrážali. Pri poslednom stretnutí medzi nimi došlo k verbálnym aj fyzickým útokom zo strany matky a on skončil doškriabaný. Matka detí s otcom detí nechce komunikovať, uviedla, že nemôže počúvať jeho klamstvá, potom je impulzívna a nevie sa ovládať. Mrzí ju, že celá jej rodina sa jej otočila chrbtom a začala pomáhať otcovi a s ňou prestali komunikovať. Centrum pre deti a rodiny sa vyjadrilo, že nemajú možnosti a špecializáciu na to, aby na ich pôde prebiehalo stretávanie matky s maloletými deťmi. V priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš nie je možné umožniť stretávanie matky s maloletými deťmi.

22. Kolízny opatrovník uviedol, že s rodičmi je v intenzívnom telefonickom kontakte. Dňa 5. 1. 2022 vykonal šetrenie v mieste bydliska matky, ale nikto mu neotvoril. V domácnosti otca šetrenie vykonal a všetko bolo v poriadku. Pýtal sa detí na deň strávený s mamou. Chlapci boli nadšení, predsa len je to ich matka, ale oslovovali ju teta T.. Snažil sa im vysvetliť, že to nie je teta, ale ich mama. V tom čase bol O. v Liptovskom Ondreji. Otec detí pred Vianocami zabezpečil matke odvoz. Matka sa rozhodla, že od partnera p. D. neodíde. V relatívne krátkom období sa matka trikrát rozhodla odísť od svojho súčasného partnera, z toho dvakrát aj odišla, ale vrátila sa k nemu naspäť. Poukázal na narušenú komunikáciu medzi rodičmi. Navrhol, aby súd nariadil výchovné opatrenie matke a maloletému O. a súd neupravil styk.

23. Súd mal preukázané, že od posledného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých rodičov a detí odôvodňujúcich zmenu úpravy styku. Problémy komunikácie medzi rodičmi sa prehĺbili. Nevyriešené problémy z (bývalého) partnerského vzťahu sa prenášajú do rodičovských vzťahov. Do styku matky s deťmi na mieste verejne prístupnom objektívne (detský kútik v obchodnom

centre STOP SHOP) negatívne zasiahli protiepidemiologické opatrenia proti COVID-19 (uzavretím detského kútika). Ak aj otec umožnil matke návštevu detí u neho doma, skončilo sa to konfliktom rodičov pred deťmi. V priebehu konania sa začalo javiť, že situácia matky by sa mohla zlepšiť. Matka sa s priateľom odsťahovala z nevyhovujúcich podmienok v Lazisku do bytu, ktorý prenajal matkin priateľ. Matka sa bez ospravedlnenia neustanovila na pojednávanie 1. 12. 2021, hoci predvolanie jej bolo riadne doručené do vlastných rúk (23. 11. 2021 č. I. 99) a aj telefonicky 16. 11. 2021 (č. I. 100). Následne bezprostredne pred pojednávaním 12. 1. 2022 určeným na 8.15 hod. telefonovala, že zabudla na pojednávanie (sudkyňa jej dala pokyn, aby sa ustanovila na pojednávanie, hoci bude meškať). Matka sa ustanovila na pojednávanie o 8.40 hod. Takéto správanie sa súdu javí nezodpovedné. Matka od začatia konania na súde celkom trikrát oznámila otcovi, že sa chce vrátiť (k deťom), aby jej zabezpečil odvoz. Otec dvakrát umožnil návrat matky k deťom, respektíve jej pobyt domácnosti otca, prvýkrát jeden deň začiatkom januára 2022, druhýkrát 10.-11. 1. 2022. Matka 11. 1. 2022 volala políciu, lebo otec jej nechcel dovoliť vziať si veci z bytu, ktoré považovala za svoje a policajtom mala tvrdiť, že ju otec udrel. V tom čase bol v byte maloletý O., ktorý mal otcovi svedčiť, že otec matku neudrel. Otec uvádzal, že matka vtedy strčila O. tak, že si udrel hlavu. Otec tvrdil, že matka mu povedala, že ju súčasný priateľ bije (ukazovala mu modriny) a preto mu volala. Matka tvrdila, že priateľ ju nebije, len sa pohádali. Napriek tomu matka hľadala útočisko u otca detí. Matka má narušené vzťahy so svojou matkou a súrodencami, ktorí pomáhajú otcovi so starostlivosťou u detí. V roku 2018 bola matka s deťmi dočasne v zariadení núdzového bývania a pracovníci zariadenia vyhodnotili z pozorovania, že matka nie je schopná samostatne fungovať a starať sa o deti. Potrebuje asistenciu a neustálu kontrolu. Matka v minulosti zvykla telefonovať do materskej školy, ktorú navštevovali mladšie deti mimo dohodnutého času. Z výpovede otca vyplynulo, že matka nevyužila všetky termíny styku s maloletými deťmi a na miesto styku sa najmenej trikrát neustanovila. V jednom prípade matka neprišla na styk, keď sa dozvedela, že O. ju nechce vidieť a stretnúť sa chcú iba dve mladšie deti. Pred pojednávaním 30. 6. 2021, keď čakali rodičia, maloletý O. a kolízny opatrovník pred pojednávacou miestnosťou, matka dieťa ignorovala, lebo očakávala, že dieťa príde za ňou a stisne ju. Matka má psychiatrom diagnostikovanú organicky podmienenú poruchu osobnosti a správania (bez nutnosti užívania liekov) s tým, že má užívať antiepileptiká a dodržiavať abstinenciu od alkoholu. Matka z hľadiska súdu nie je stabilná v prejavoch záujmu o deti. Keď jej to vyhovuje, chce vykonávať rodičovské práva, ale k rodičovským povinnostiam má laxný prístup (odmieta platiť výživné určené súdom v minimálnej výške, lebo usúdila, že otec by peniaze využil pre seba a nie na deti). Presadzuje svoj záujem bez zohľadnenia potrieb detí a druhého rodiča. Matka je nekritická k vlastnému správaniu a málo empatická k prežívaniu pocitov detí, najmä O.. Maloletý O. v konaní sp. zn. 1P/13/2020 odmietal ísť navštíviť matku do miesta jej bydliska v Lazisku, ale neodmietal styk s matkou ako taký. V priebehu času sa jeho postoj zmenil a v súčasnosti deklaruje, že sa s mamou nechce stretávať. Tvrdí, že mama ich oklamala (Povedala, že sa vráti, ale nevrátila sa). Pamätal si, že matka ho v minulosti fyzicky potrestala (facka). Otec doplnil, že matka O. strčila a udrel si hlavu (počas jej poslednej návštevy 11. 1. 2022). Maloletý O. sa lieči u detského psychiatra. Maloletý U. a O. navštevujú Špeciálnu základnú školu s materskou školou internátnou P. I. Y. pre mentálny postih. Súd dôsledne zvažoval prospech detí, aby neutrpeli žiadnu ujmu, v dôsledku realizácie súdneho rozhodnutia o úprave styku, najmä s ohľadom na ich zdravie, bezpečnosť a emocionálny vývoj. Styk rodičia s dieťaťom nie je podmienený plnením vyživovacej povinnosti. Ak v dôsledku rozchodu rodičov jeden z rodičov nežije v spoločnej domácnosti s deťmi, nie je to dôvod, aby sa nestýkal s deťmi. Deti majú právo mať zachovaný vzťah s obidvomi rodičmi. Nie je dobré, aby sa stotožňoval rozchod rodičov detí s opustením detí, ak rodičia nezotrvajú v spoločnej domácnosti a jeden z rodičov nie je schopný, či nemá možnosti sa o deti rovnocenne postarať. Deti majú právo, aby s nimi rodičia dobre zaobchádzali a konali v ich najlepšom záujme. Preto súd rozhodol, že styk matky s deťmi sa bude realizovať v chránenom a kontrolovanom prostredí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši (tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku). Súd bude môcť následne vyhodnotiť, či sa matka ustanovuje na styk s deťmi riadne a včas, či otec pripravuje deti na styk s matkou. Takúto formu styku súd považuje za krajné riešenie, keďže prostredie inštitúcie nie je prirodzené, ale v súčasnosti je jedinou možnosťou, aby sa deti mohli bezpečne stykať s matkou. Súd kombinoval zmenu úpravy styku s nariadením výchovného opatrenia.

24. Súd súčasne so zmenou úpravy styku nariadil výchovné opatrenie uložením povinnosti rodičom a maloletému O. podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku. Medzi rodičmi je tak vážne narušená komunikácia, že negatívne zasahuje do výchovy, najmä maloletého O.. Mladšie deti situáciu vnímajú len v rozsahu ich veku a mentálnej úrovne. O. odôvodňuje

odmietanie styku s matkou, ako dôsledku, že ich matka opustila a odpustil by jej, keby sa vrátila. Preto je potrebné, aby sa rodičia naučili navzájom komunikovať a maloletý O. obnovil narušený vzťah s matkou. Zrejme musí spracovať rozchod rodičov a neprítomnosť matky v jeho každodennom živote (odlíšiť rozchod rodičov a separáciu od matky, ako dôsledku odlúčenia rodičov). Je potrebné, aby sa rodičia naučili komunikovať s O. spôsobom, ktorý nebude zraňovať jeho city a narúšať jeho emocionálny vývoj. Súd bude sledovať realizáciu výchovného opatrenia a po 6 mesiacoch vyhodnotí priebeh a výsledky uloženého výchovného opatrenia.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.